

ՄԻՍԱՔ Հ. ԺԵՎԱՀԻՐԾՅԱՆ

ՍՐԲՈՒՀԻ ԹԵԿՂԻ

Էջմիածնի Մայր Տաճարի հյուսիսային ճակատին, հյուսիսային թևից ձախ (արևելք), լուսամուտի և թևի միջև գտնվող տարածքում, պահպանվել է քրիստոնեության տարածման վաղ շրջանը պատկերող կոմպոզիցիոն մի քանդակ, ուր ներկայացված են Սրբուհի Թեկղիի և Ս. Պողոս առաքյալի կերպարները: 65x47 սմ չափերով քարե սալիկի վրա քանդակված կոմպոզիցիան բաղկացած է երկու մասերից: Ձախ կողմի կես մասում, կամարի տակ, դիմացից պատկերված է Ս. Թեկղիի կերպարը, կանգնած դիրքով: Աջ կողմի մյուս կեսում, կամարի տակ, ձախ կողքից պատկերված է Ս. Պողոս առաքյալը, աթոռին մատած դիրքով: Ոտքերի տակ կա հեմաիայտ:

Սրբուհի Թեկղին հագած է մինչև ոտքերի թաթերը իջնող պարեգոտ: Նրա գլխի շուրջ հունարեն տառերով գրված է ΘΕΚΛΑ: Իսկ Ս. Պողոսի գլխի շուրջ գրված է ΠΑΥΛΟΣ:

Կոմպոզիցիայի վերևի մասը ավարտվում է երկու կամարներով, որոնք մատած են երկու որմնամույթերի և մեջտեղի մույթի վրա: Ընդհանուր հորինվածքը հիշեցնում է եկեղեցու խորան:

Հիշյալ քանդակից դեպի ձախ գտնվում է Մայր Տաճարի լուսամուտներից մեկը: Դրանից էլ դեպի ձախ (արևելք), պատի վրա, պահպանվել է հռոմեական ոճով ձևավորված հունատառ փմագիր մեմորիալ մի արձանագրության սալիկ:

Երկու սալիկների հունարեն գրերը հուշում են այն մասին, որ սրանք քանդակվել են IV դարում, երբ Ս. Մեսրոպ Մաշտոցը դեռ չէր ստեղծել հայերի, վրաց և աղվանների համար այբուբեն (404 թ.), սակայն Հայաստանում քրիստոնեությունը պետականորեն ընդունվել էր (301 թ.): Այս առումով մեծ արժեք են ներկայացնում քրիստոնեության տարածման վաղ շրջանի հիշյալ քանդակները:

Սրբուհի Թեկղին եղել է Քրիստոսի առաքելուհին և Ս. Պողոսի աշակերտուհին: Քրիստոնեության տարածման վաղ շրջանի հոգևորականները շատ են գովաբանում Ս. Թեկղիին և գտնում են, որ նա գերազանցն է եղել կուսանաց մեջ: Եղել է պարկեշտության մի տիպար, դիմացել է բազմապիսի կտտանքների և չարչարանքների:

Սրբուհի Թեկղին Փոքր Ասիայի Լիկոնացվոց երկրի Իկոնիա (այժմ Կոնիա) քաղաքի մեծատուն և հեթանոս այրի մի կնոջ կույս դուստրն էր: Նշանված էր Թեմերոս կամ Թամյուրիս անունով մի իշխանի հետ: Երբ Ս. Պողոսը քրիստոնեություն

քարոզելու համար գալիս է Իկոնիա, իջևանում է Թեկղիի տան մոտ ապրող մի մարդու տանը, ուր սրբուհին լսում է առաքյալի քարոզները, ապա ընդունում քրիստոնեություն:

Ավանդության համաձայն, Իկոնիայում Պողոսին բանտարկում են քրիստոնեություն քարոզելու մեղադրանքով: Ս. Պողոսի և Ս. Թեկղիի դեմ թշնամանում են Իկոնիայի ժողովուրդը, Թեկղիի մայրն ու նշանածը: Դատարանում դատավորը վճռում է Ս. Պողոսին զանափարել և քաղաքից արտաքսել, իսկ Թեկղիին հորդորում է վերադառնալ մոր և նշանածի մոտ: Սակայն Ս. Թեկղին աներեր է մնում իր հավատի մեջ: Դատավորը վճռում է Թեկղիին խարոյկով այրել քաղաքի թատրոնում, քանի որ հրաժարվում է իր խոսեցյալից ու գնում է օտար այրի (Ս. Պողոսի) ետևից: Քաղաքի գործը և բնակիչները թատրոն են գնում տեսարանը դիտելու համար: Թատրոնի հրապարակում փայտ են դիզում: Թեկղին ինքը բարձրանում է փայտակույտի վրա: Բոցավառվում է փայտակույտը: Աստծուն աղոթում է Ս. Թեկղին:

Փայտակույտի վրա նրա հրկիզման ժամանակ երկնքից ու երկրից ահագին ձայն է բարձրանում, անձրև ու կարկուտ է տեղում, շիջում է կրակը, և փրկվում է Թեկղին: Իսկ դիտելու եկածներից շատերը մահանում են: Այս ընթացքում Ս. Պողոսը ապաստանել էր Ուեսիփորա անունով մի աղքատ մարդու տանը և նա էլ փրկվում է հալածանքից ու մահից: Ս. Թեկղին գտնում է առաքյալին և նրա հետ գնում Ասորիքի Ամսիոք (Մեծ) քաղաքը: Այնտեղ էլ Աղեքսանդրոս անունով մեծատոհմիկ մի մարդ սիրահարվում է Թեկղիին: Սակայն անպատասխան մնալու պատճառով դավ է նյութում: Դատավորին կաշառելով, քրիստոնյա Թեկղիին ի տես հանդիսատեսների զցում է զազանների առջև: Ժողովրդի մի մասը պաշտպանում է Ս. Թեկղիին, իսկ մյուսները՝ դատապարտում:

Արեւնայում Ս. Թեկղիի դեմ բաց են թողնում մատակ մի աղյուծ, որ հոշոտի նրան: Սակայն աղյուծը ճատում է Թեկղիի կողքին ու լիզում նրա ոտքերը: Այս տեսնելով, զազազած մի արջ են բաց թողնում Ս. Թեկղիի վրա: Աղյուծը, արջի վրա հարձակվելով, պատառոտում է կենդանուն: Ապա բաց են թողնում մի ինձ, որին ևս ոչնչացնում է աղյուծը: Այդպես ողջ է մնում Ս. Թեկղին: Նրան նետում են թունավոր զեռուններով լի ջրով մի գուբի մեջ: Գուբի վրա մեծ լույս է ճառագում, և սատկում են զեռունները: Ս. Թեկղին գուբից դուրս է գալիս: Քաղաքի կանայք Ս. Թեկղիին աստվածուհի կարծելով՝ թանկագին հագուստներ են նվիրում և ծածկում մերկությունը: Աղեքսանդրոսը ավելի է զազագում և Թեկղիին կապել տալիս երկու զվարակների միջև և ազդրերը խոցոտել տալիս շիկացած շամփուրներով, սակայն էլի ողջ է մնում Ս. Թեկղին:

Անպարտ արձակվելուց հետո, Ս. Պողոսի կարգադրությամբ Ս. Թեկղին գաղտնորեն գնում է Լիկիայի Միոա (Մեռոք, Միտիս, Միտին, այժմ՝ Դեմրե) քաղաքը և գտնում Ս. Պողոսին ու այնտեղ էլ մկրտվում:

Ս. Թեկղիի նշանած Թեմերոսի մահանալուց հետո, Ս. Պողոսի հրամանով նա վերադառնում է իր ծննդավայր Իկոնիա քաղաքը և սկսում քարոզել քրիստոնեու-

թյուն: Այստեղ թողնելով տունը և մորը, տեղափոխվում է Իսավրացվոց Սեղևկիա (այժմ՝ Սիլիֆկե) քաղաքը և երկար տարիներ քրիստոնեությունը քարոզում այնտեղ: Ս. Թեկղիին մահացել է խոր ծերության մեջ, 90 տարեկան հասակում: Սեղևկիա քաղաքը նշանավորվում է Ս. Թեկղիի նշխարներով:

Ավանդվում է, թե Ս. Թեկղիին մահանալուց առաջ «առանձնացաւ ի մօտակայ լեւոն Միւսի կամ Միւրսիոնա կոչեցեալ յայրի միում՝ ուր կայր եւ աղբիւր ջրոյ. եւ յամեն կիրակէի ելանէր յայրէն եւ քաղէր բանջար, եւ շաքաթն ի բուն այնու շատանայր. եւ ի գալ առ նա ոմանց ի հեթանոսաց՝ Աստուածային բանիւ եւ զօրութեամբ լուսաւորեաց զնոսա»¹:

Ավանդապատումում հիշատակված է Ս. Թեկղիի մահացած ու թաղված վայրը. այն գտնվում է Սեղևկիա քաղաքի հարավ-արևմտյան կողմում՝ 2 կմ հեռավորությամբ մի բլրակի վրա, արդի Մերյեմլիք կոչված վայրում: Վերջինիս գտնված բլրակը հնում կոչվել է լեւոն Միւսի կամ Միւրսիոնա: Ս. Թեկղիի քարոզչական գործունեությունը առավելապես կենտրոնացել է Իկոնիա, Միրա, Սեղևկիա, Դալիսան, Սեղիմոնտ, Օլբիա և դրանց շրջակա բնակավայրերում: Վերջում՝ հաստատվել է Սեղևկիայի մոտակա բլրակի քարայրում: Նրա գործունեության և կենսագրության մասին հարուստ տեղեկություններ են պահպանվել միջնադարյան մատենագրական աղբյուրներում: Ս. Թեկղին, քրիստոնեության տարածման սկզբնական շրջանի քաջակորով քարոզչուհի լինելուց բացի, եղել է նաև հրաշագործ: Սրբուհու մահից հետո իր անվամբ կատարվել են 30-ից ավելի հրաշքներ: Հստ IV դարի երկրորդ կեսին ապրած ականատեսներից Վասիլիոսի վկայության, Ս. Թեկղիի գերեզման-քարայրի վրա կառուցված տաճարը եղել է շատ գեղեցիկ մի շինություն: Գերեզմանի վրա եղել է «սեղան սուրբ եւ Աստուածային խորհրդոյ՝ սինապատ եւ արծաթափայլ շրջանակաւ թողորեալ յամեն կողմանց», այսինքն ուներ խորան և շրջապատված էր պահարանով:

Թեկղին համարվում է վկայուհի և դրա պատճառով էլ գերեզմանի վրայի տաճարն էլ կոչվել է վկայարան:

Հստ եկեղեցական մատենագրության հաղորդած տեղեկությունների, Ս. Թեկղիի գերեզման-քարայրի շուրջ կազմավորվել է վանք, ուր եղել է «Կուսանոց» և իսավրացի Զենոն (474-491) կայսրը կառուցել է տվել եկեղեցին: 313 թվականին Հոռմի Կոստանդին I (306-337) և Լիցիոս (308-324) կայսրերի ժամանակ հրատարակված Միլանի հրովարտակով քրիստոնեությունը որպես պաշտոնական կրոն ճանաչվելուց հետո Հռոմեական կայսրությունում ստվարացավ մենաստանների, սրբաբնակների և եկեղեցական հաստատությունների թիվը: Այդ ժամանակաշրջանում է հիմնադրվել Ս. Թեկղիի անվամբ Սեղևկիայի վանական համալիրը:

¹ Մ. վրդ. Ալեքեան, Լիակատար վարք եւ վկայաբանություն սրբոց, հտ. 2, 1813, Վենետիկ, էջ 423-465:

Չորրորդ դարի կեսերին արդեն կազմավորված էր վանքը: Եկեղեցական նշանավոր գործիչ Գրիգոր Նազիանզացին 374-379 թվականներին մեծակեցությանը առանձնացել էր Ս. Թեկղիի վանքում: Ինչպես Հայ Առաքելական Ս. Եկեղեցին, այնպես էլ մյուս քրիստոնեական եկեղեցիները Ս. Թեկղիին ընդունել են իբրև սուրբ և նախավկայուհի: Հայ Եկեղեցին Ս. Թեկղիի տոնը կատարում է հոկտեմբեր ամսի առաջին կեսին:

Մարդկանց և ընտանի անասունների համար Ս. Թեկղիի գերեզմանը համարվում էր բուժիչ գործություն ունեցող մի ուխտատեղի: Բացի այդ, Ս. Թեկղին համարվում էր անիրավվածների, հարստահարվածների, նեղ և ընկածների պահպան սուրբը: Վերոհիշյալ տաճարի արևմտյան կողմում, ջրի ակի վայրում, տապից փրկված կենդանիների համար կառուցված է եղել նաև մի ուրիշ շինություն: Այստեղից բխող բուժիչ ջրից խմող կամ ավազանի մեջ մտնող անասունները, ըստ ավանդության, բուժվում էին հիվանդություններից: Ս. Թեկղին բուժել է հիվանդներին ու այսահարներին: Կատարել է բազմաթիվ բարիքներ: Մարդկանց փրկել է հոգեկան և մարմնական տառապանքներից: Այդ պատճառով՝ շատ սիրված էր ժողովրդի կողմից և համարվում էր հրաշագործ սրբուհի:

Ս. Թեկղիին վերագրվող հրաշագործությունների թվում կարելի է նշել թշնամու կողմից պաշարված Դալիսանդ քաղաքի ազատագրումը, Սեղևկիայի հարստությունները կողոպտած հրոսակների՝ ճանապարհը շփոթելով քաղաքի զինվորների ձեռքը ընկնելը, Սեղևկիա քաղաքի բժիշկների կազմակերպած թակարդից փրկվելու դեպքը, Սեղևկոնտ քաղաքը թշնամու հարձակումներից զերծ կացուցանելը և բազմաթիվ այլ հրաշքներ:

Սրանից երկու հազար տարի առաջ Իսավրիայի մայրաքաղաքն էր Սեղևկիան: Արդի Սիլիֆկե գյուղաքաղաքի մոտակա Մերյեմլիք վայրում մինչև օրս պահպանվել է Ս. Պողոս առաքյալի աշակերտուհու փոքրիկ քարայրը, որը խաշմարածների կողմից վերածվել է փարախի: Քարայրը մասամբ լցվել է փլատակների քարերով: Բյուզանդական կայսրության ժամանակ փառավոր վիճակի հասած Սեղևկիայի Ս. Թեկղի վանքը վերածվել է խոշոր մի ավերակույտի: Ըստ մասնագետների կարծիքի, սրբուհու գերեզման-քարայրի վրա Ջենոն կայսեր կառուցել տված տաճարը նախատիպն է VI դարում Կոստանդնուպոլսում կառուցված աշխարհափռչակ Ս. Սոֆիայի տաճարի:

Վանականի հյուսիս-արևելյան անկյունում դեռ պահպանվում է երկու սյունաշարքով կամարավոր ջրամբարը, որը մեծ մասամբ կանգուն է: Սյուները և կամարները անվնաս են: Գրանիտե սյուներից միայն մեկն է ճաքել երկար դարերի ճնշման և ջրի ներգործության պատճառով և խախտվել տեղից: Խախտվել է նաև սյան վրա հենված կամարը: Կարծիք կա, որ այս ջրամբարն էլ նախատիպն է Կոստանդնուպոլիս մայրաքաղաքի ձիարշավարանի տակ գտնվող մեծ (այժմ՝ Բինբիր-դիրեկ) ջրամբարի:

Ս. Թեկղի տաճարից կանգուն է մնացել միայն գմբեթի և արևելյան պատի մի մասը, որին ևս սպառնում է ավերման վտանգը: 1930-ական թվականների մի լուսանկարում կանգուն է երևում տաճարի մի ուրիշ պատը ևս, որը խոնարհվել է 1944 թվականից առաջ: Ս. Թեկղի վանքի բլուրն ունի ծովի մակերեսից 70 մետր բարձրություն:

Ս. Թեկղիի ապրած ու թաղված քարայրի շուրջ, ընդարձակ մի տարածքի վրա, սփռված են վանքին պատկանող շենքերի փլատակներ: Դրանց մեջ նկատվում են եկեղեցիների, ավազանների, վանականների ու ուխտավորների կացարանների, աղբյուրի, ջրամբարների, սալարկված փողոցների և այլ կառույցների մնացորդներ: Միջին դարերում, վանքի նշանավոր ուխտատեղի լինելու հանգամանքի բերումով, ամեն տարի տարբեր վայրերից հազարավոր հավատացյալներ գալիս էին Ս. Թեկղի վանքը: Հանգամանքներից ելնելով, Բյուզանդական կառավարությունը Սելևկիայից մինչև Ս. Թեկղի վանավանը 1x1,5 քալ մեծությամբ տաշված խոշոր սալաքարերով կառուցել էր ճանապարհ: Վերջինս նման էր Հռոմեական կայսրության տիրապետության շրջանում կառուցված զինվորական ճանապարհներին: Այդ ճանապարհով կարելի էր երթևեկել երկանիվ կառքով: Առանձին տեղերում դեռ նշմարվում են այդ ճանապարհից անվնաս մնացած հատվածներ:

Փլատակների մեջ երևում են մի քանի խաշնարած թուրքմենների հյուղակներ: Ս. Թեկղի վանավանը կարոտ է լուրջ ուսումնասիրության, որը կարելի է իրականացնել միայն փլատակների հնագիտական պեղումների միջոցով: Անցյալում այնքան նշանավոր և բազմամարդ վայր հանդիսացող Ս. Թեկղի վանքն այսօր մատնված է մոռացության: Այնտեղ չի պահպանվել ոչ մի պաշտամունքային հաստատություն: Չեն պահպանվել նաև սրբուհու գերեզմանն ու նշխարները: Օրջակա բնակչությունն այնտեղ զբաղվում է զանախոտությամբ՝ անխնա փլեցնելով ամեն ինչ:

Միջին դարերում Ս. Թեկղիի մասունքները տեղափոխվել են և ամփոփվել Կոստանդնուպոլսի և Եվրոպայի բազմաթիվ երկրների եկեղեցիներում: Դեռ Բյուզանդական կայսրության տիրապետության շրջանում Կ. Պոլսում կառուցված էին եկեղեցիներ, որոնք կրում էին Ս. Թեկղիի անունը և գտնվում էին մայրաքաղաքի «Հուլիանոսի դուռ» (այժմ՝ Կոնկափուի Կաղըրգա մեյդանը), «Վլախեոնա» (Հիփրնեկափուի Սալմաթոմոկ), «Գալադա» (այժմ՝ Գալաթա, Ղալաթիա) և «Կոնտարի» թաղամասերում: Ս. Թեկղիին նվիրված բազմաթիվ եկեղեցիներ են եղել տարբեր երկրներում: Ասվում է, թե նրանցից մեկը հիմնվել է դեռևս I դարում, Ս. Թեկղիի կենդանության օրոք, Միջերկրական ծովի ափին, Քարային Կիլիկիայի Սելիմոնո (այժմ՝ Սելիմդի, Գազիփաշա) քաղաքում: Բնական պայմանների և դիրքի պատճառով, Սելիմոնոսի ռազմավարական պաշտպանությունը եղել է խոցելի: Այդ պատճառով էլ հարուստ Սելիմոնոն միշտ ենթարկվել է հարձակումների: Առաջին դարում Սելիմոնոն, Հռոմեական կայսրության տարածքում լինելով հանդերձ, բազմաթիվ անգամներ ենթարկվել էր շրջակա լեռների վայրագ ցեղերի հարձակումներին:

ժարահատյալ քաղաքացիները, ըստ ավանդության, մի անգամ էլ դիմել են այն ժամանակ ճշմարտորդ և ամենափրկիչ սրբունի Թեկղիին, որից հետո դադարել են հարձակումները:

Ս. Թեկղիի (Այա Թեկլա) եկեղեցին մինչև օրս պահպանվել և կանգուն է: Այն քրիստոնեության տարածման սկզբնական շրջանում կառուցված սակավաթիվ եկեղեցիներից մեկն է և կառուցված է միանավ բազիլիկ հատակագծով: Գտնվում է բերդաքաղաքի պարիսպներից ներս, լանջի թեքության վրա, բարձրահայաց և վեհաշուք դիրքով: Ծբամուտքը բացված է հյուսիսային ճակատից:

Բյուզանդական կայսրության տիրապետության ժամանակ Սելինոնտը մատնվում է լուրջ վնաս: Բյուզանդա-արաբական երկարատև պատերազմների շրջանում Սելինոնտում և նրա շրջակա վայրերում ստեղծվում են բազմաթիվ հայկական գաղութներ: Դրանք հոգևոր պահանջներին գոհացում տալու համար, խաչիկ I Արշարունի (972-991 թթ.) Կաթողիկոսը Սելինոնտում հաստատում է մոր թեմի առաջնորդական եպիսկոպոսություն: Դրա մասին են պատմագիր Ասողիկի հետևյալ տողերը.

«Իսկ յաւուրս Տեառն խաչկայ Հայրապետին Հայոց սփռեալ տարածեցաւ ազգս Հայոց գկողմամբքն արեւմտից, մինչև ձեռնադրել եպիսկոպոսունս յԱնտիոք Ասորւոց և 'ի Տարսոն Կիլիկեցոց և 'ի Սուվնդայ և յամենայն գաւառս յայնոսիկ» (Ասողիկ, Պատմ. Տիեզ., 256):

X դարի վերջերին և XI դարում Սելինոնտը եղել էր Իսավրիայի, Քարային Կիլիկիայի և Պամփուլիայի Հայոց եպիսկոպոսանիստը: Հայաստանից դեպի արևմուտք՝ Բյուզանդական կայսրության Միջերկրականի ափերում բնակություն հաստատած գաղթական հայերը, ինչպես միշտ, օգտվել են ավերված քաղաքների փլատակներից: Հետագայում (XII-XIII դդ.) շրջակա բնակավայրերում գտնվող հայերը Մեծն Լևոն I թագավորի կողմից Քարային Կիլիկիայում գրավված բերդերի հայ բնակչության կորիզը կազմեցին: Պատմական Սելինոնտը 1956 թվականին ավերված ու լքված հնավայր էր: XI-XIV դարերում Կիլիկիայում գրված հայերեն ձեռագրերի մեջ ոչ մի հիշատակություն չկա Սելևկիայի Ս. Թեկղի վանքի մասին: Դա ընդհանրապես ճանաչված էր իբր Բյուզանդական կամ Հունական վանք: Դրա պատճառով էլ անունը մատնվել էր լուրջ վնաս:

Ս. Թեկղիի ձշխարներից կան Հոռմի, Վենետիկի, Միլանի, Բոհեմիայի, Ֆրանսիայի և այլ վայրերի եկեղեցիներում:

Գրավոր աղբյուրներում պահպանվել է Ս. Թեկղիի մասունքները Օշին թագավորի կողմից Իսպանիա ուղարկելու հանդիսավոր արարողության մանրամասն նկարագրությունը²:

Իսպանիայի Հակոբ II թագավորը հատուկ անմակ է ուղարկում Կիլիկիայի Հայոց Օշին թագավորին՝ խնդրելով Ս. Թեկղի նախավկայունու մասունքները:

² Տե՛ս Մկրտիչ Ալեքեան, Լիակատար վարք սրբոց, Վենետիկ, հտ. 2, էջ 445:

Հիշյալ մամակը Կիլիկիայի Հայոց Օշին թագավորին հանձնելու նպատակով առևտրական առաքատանավով մի պատվիրակություն ուղարկվել էր Կիլիկիայի ծավախը: Օշին թագավորը, ընդառաջելով Հակոբ II թագավորի խնդրանքին, բարձրաստիճան հոգևոր և աշխարհիկ իշխանավորների մասնակցությամբ, շքախմբով գալիս է Ս. Թեկղիի վանավանը: Իսպանիայից ուղարկված պատվիրակության ներկայությամբ և ծիսական արարողությամբ պաշտոնապես բացվում է սրբություն գերեզմանը: Մասունքները դրվում են մասնատուփի մեջ և կնքվում Օշին թագավորի կնիքով և հանձնվում իսպանացիներին: Նրանց և հայերի մասնակցությամբ, սրբություն մասունքներն աղոթքներով ու խնկարկությամբ տարվում է Ս. Թեկղիի վանավանի մոտակա մավամատույցը, ուր սպասում էր իրենց մավ: Նավամատույցը գտնվում է վանավանից 9 կմ հեռու և այժմ կոչվում է Թաշունու: Երկուսի միջև գոյություն ունի մի արահետ, որի շնորհիվ կարելի է երթևեկել նրանց միջև: Կիլիկիայի Հայկական թագավորության ժամանակ Ս. Թեկղիի վանքը դեռ գործող ուխտատեղի էր: Իսպանիայի թագավորի ուղարկած նվերների թվում հիշատակվում է նաև մի ձիու մասին:

Սրբություն մասունքները հաջող կերպով հասնում են Իսպանիայի ափերը: Տարակոնի մավահանգստում Հակոբ II թագավորը, շքախմբով և ժողովրդի ուրախ մասնակցությամբ, մեծ տոնակատարությամբ և շուքով դիմավորում է սրբություն մասունքները բերող պատվիրակությանը և Օշին թագավորի դեսպանին: Թագավորի ու հոգևոր դասի մասնակցությամբ մեծ թափորը ուղղվում է Տարակոնի Ս. Թեկղիի Մայր տաճարը, և մասունքները հանձնվում են եկեղեցուն: 1319 թվականից մինչև օրս այնտեղ պահվում են սրբություն մասունքները և Օշին թագավորի կնքադրոշմը:

